

SPS tegevusaruanne 2013

Pärimuse seltsi algusaastad

Esimestel aastatel korraldasime seltsiga Ansekülas "kogusaamisi" - jutuõhtuid, kus inimesed rääkisid oma uurimistöödest, plaanidest, pidasime väikeseid seminare ja loenguid. Esimestel aastatel muud väljundit ei olnudki, nüüdseks on aga seltsi tegevus läinud detailsemaks. Osaletakse ürituste korraldamisel, teeme koostööd kooli, ministeeriumi ja rahvamajaga, seltsi liikmed veavad eest ansambleid, peetakse loenguid, õpitakse ja õpetatakse.

Seltsi arendamine

Seltsi juhatuse liikmed käisid mitmel olulisel koolitust MTÜ juhtimise baaskoolitusel, õppisime raamatupidamist, Mari osales ka kursusel MTÜ majandamisest, Kaire käis ettevõtluskoolitusel. Selle tulemusena ongi meil selge, et tuleb parandada meie põhikirja, juhatuse on meie raamatupidamise parema järje peale saanud ja eesmärgiks on seltsi juhtimist ja tegutsemist edasi arendada.

Murdekeel ja haridusministeerium

- 4. mai 2012 Murdekoosolek
- Mai 2012 Samal teemal haridusministeeriumi kokkukutsutud koosolekul
- 12 mai 2014 Murdekeelepäev Kihnus – „Eesti keele arengukava 2011–2017“ meetme 8 elluviimine aastatel 2013–2014.

Saime selge teadmise, et meil on vaja oma eesmärgid konkreetselt sõnastada, koostada kohaliku pärimuskultuuri edendamise arengukava seltsi jaoks ja minna selle arengukavaga kooli, lasteaija ja valla arengukavasse, sealt edasi. Kohalik pärimuskultuur vajab oma esindajat riigi ja omavalitsuse tasandil ja võib-olla võiksime selle rolli ka ametlikult oma peale võtta, mitteametlikult on see juba toimunud.

Raamat

Raamatu Körberi Sõrvemaast ilmus 2012 a sügisel, see oligi Mari terve aasta tegevus, mistõttu suurt muud ei toimunud.

Koostöö Salme kooliga

Üritasime 2013 talvel saada projekti abil raha sõrve pärimuse andmebaasi koostamiseks, esimesel katsel see meil ei õnnestunud. Eesmärgiks panna kokku hästikasutatav andmebaas sõrve kultuurist, eelkõige õpetajate jaoks, aga ka muudele huvilistele. See võimaldaks nii uurida kui koguda ja kogutut süstematiseerida.

Saime Lions Clubi kaudu 100 eur selle projekti alustamiseks. Algas on juba tehtud, arvutilahendus on välja mõeldud ja tegemisel (ilmselt vajab takkautsitamist)

Salme koolis esimene klass õppis paralleelselt kirjakeelega ka raasukese sõrve keelt. Merle Lepik on pannud kokku paar sõrve keelset lauamängu ja 1 klassi lapsed õppisid ära Merle seatud sõrvekeelse näitemängu.

Töö koolis murde ja pärimuse õpetamiseks käib.

Sõrve pärimuskultuurialane õppetöö

Ammukeris toimus terve 2013 a vältel iganädalane sõrve keele grammatikaõpe. Eevi Tiitsaar õpetas. Nüüd soov teemaga edasi liikuda ja miski õppematerjal kokku panna. Meie suureks rõõmuks liitus meiega uus abiline - Katrina Tarkin.

4-5 aprill 2013 toimus põnev kursus Ansekülas Pärimuskultuur minu identiteet ja kogukond, eesti rahvusliku folkloorinõukogu korraldatud. Mari osales siinpoolse korraldajana. Hulk loenguid mitmekümne osalejaga üle Saaremaa.

Mari on pidanud hulga loenguid nii rahvariietest kui ka pärimuskultuurist laiemalt. Viimane näiteks pärimuskultuuri ja looduse ühisosast Sõrvemaal keskkonnaameti loengusarja osana kevadel 2014.

Sõrve Laste Laulu-mängu Ring

Salmel tegutseb juba kolm aastat laste laulu-mängu ring. Liikmeid peaaegu 20, koos käiakse tervete perede kaupa. Laulame ja mängime sõrve ja saaremaa regilaule, teeme ringmänge, tutvustan lastele ja nende vanematele sõrve keelt ja pärimuskultuuri. Oleme käinud mõned korrad esinemas nt koos Ammukeriga Mihkli muuseumis regilaulupäeval. Tegime kohtumisõhtu 1 klassi lastega, kus saime koos laulda ja mängida.

Kunagi 2012 a seltsingu Sõrvemaa Sõrmitsejad projekti abil ostetud kanded võtsime tarvitusele ja lauluringi lapsed oskavad juba päris mitmed natuke kannelt mängida.

Ansambel Ammuker

Tutvustame Sõrvemaa regilaule ka kõikvõimalikel kohalikel ettevõtmistel (Jaanipidu Salme rannas 2011, Suvistepüha Seltsislouimine 2012, Maakondlikul Käsitööpäeval Salmel 2013) ning esindame sõrulasi nii maakonnas (Maakondlikud Rahvamuusikapäevad, Lääne-Saaremaa Pärimuspäev 2013) kui ka kaugemal (Hõimupäevad Tallinnas 2012, Eesti Saarte Folklooripäeval Manijal 2012, Baltica Tallinnas 2013, astusime üles Viljandi Folkloorifestivali regilaulupesas ja Maapäeval 2013). Sõidame juulis Leetu rahvamuusikafestivalile.

Ansambel Küi

Tegutseb, viimane suurem asi oli kevadkontsert seltsimajas 2014, tulekul Lossiöö kontsert juulis.

Kogutud esinemistasude eest ostsime seltsile diktofoni ja mandotšello Küile. Osa raha on kulunud projektide omaosalusteks (Raamat, mõned pilliostuprojektid)

Pärimuspäevad

Oleme olnud osalised Salme Rahvamaja korraldatavatel Pärimuse päevadel, Viimane neist Mereleivapäev 2013 a Laadlas. Varemalt oleme osalenud pärimuspäevadel Salme Rannapargis. Korraldasime lamba-õpitoa, ja oleme ka teistel abiliseks olnud. Ka sel aastal tulemas pärimuspäev Salmel, seal oleme kindlasti jälle osalised.

Sõrve riided

Oleme koos Kairega tegelenud sõrve riiete uurimisega juba aastaid, sel talvel jõudsime ka ERMI kogusid vaatama. Olen pidanud pea kümme aastat loengut sõrve riietest ja nende kandmisest nii koolilastele, turistidele kui muudele huvilistele. Ansekülas käis sel talvel koos rahvariie valmistamise rühm, ja sügisest tegutseme ilmselt ka edasi. Sügisel algab rahvariie valmistamise kursus Nasva uues klubis, millest Kaire, Helle ja Mari plaanivad osa võtta ning saadud teadmisi ka teistega jagada.

Etnobioloogia

Sel aastal võtsime ette ka uue teema – Etnobioloogia. Juuni lõpus toimub Saaremaal Etnobioloogia suvekursus, millest võtavad osa Mari ja Oliver. Oleme ka abiks suvekursuse korraldamisel

Mari Lepik

MTÜ Sõrvemaa Pärimuse Selts juhatuse liige

Juunis 2014